

Patrocinium Defvntorvm

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars IV. Expenditur parentum obligatio ad honestum vitæ genus iis
procurandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

liberis Sapientiam ipsam divinam præceptricem, sive Verbum ipsum æternum providere queunt, ut primo visionis beatificæ momento pervideant totam essentiam divinam cum perfectionibus omnibus, & alia simul innumera, quorum notitia nunquam obliterari poterit. Quid igitur cunctentur filiis, si eos diligunt, tantum scientiæ decus, tamque nobilem Doctorem procurare? Novimus Constantinum Magnum nobilissimos quosque variarum artium principibus viris dignarum Magistris filiis suis quæsisse, & tamen Constantius in Eusebium Arianæ hæreseos fautorem incidit, & altè ipse hoc venenum imbibit. Audivimus Theodosium Imperatorem Arcadio, & honorio filiis erudiendis, incomparabilem virum Arsenium præfecisse, & idem fuit Caroli Magni studium, & est omnium parentum moratorum. Quin etiam ferunt lusciniæ pullos suos ad concinnè modulandum instruere. Si ergo tot curis, tot vigiliis, tot precibus, ac lacrymis constat rudimenta fidei ac religionis proli instillare, eamque virtuti assuefacere; Si parentes Augustino teste in Pl. 50. *Domestici concionatores esse debent*, & quæ verbis, quæ exemplis eos perpetuò ad virtutem adhortari, nefas est eos dum omnium laborum suorum præmium, ac fidei, religionisque filiorum mercedem illis parere licet, torpere, illosque negligere.

PARS QUARTA.

Expenditur Parentum obligatio ad honestum Vita genus iis Procurandum.

336. **Q**UOD idem officium patet ex obligatione eorum ad congruum conditioni suæ statum liberos promovendi; siquidem jure gentium ac naturæ parentibus id incumbit. Et verò cum David eam mente ac studio Salomoni Regnum Israelis adhuc vivens ipsi cesserit, ipsumque adoravit; cum Prolomæus Lagi filius Regem filium etiam vivus creavit, eumque satellitis instar custodierit; cum Sichemi pater se circumcidi passus sit, ut filium ad Dinæ nuptias proveheret: quidni parentes similiter studerent liberos promovere ad gloriam cælestem ac beatitudinem, qui propriissimè status est, & omnium quidem bonorum aggregatione perfectus. Nam si filium, vel filiam monasterium, vel conjugium etiam cum indigno inire volentem dote fraudare non possunt, an poterunt aspirantes ad nobilissimas nuptias cum Christo Servatore, imò cum divinita-

te? Si temporarium matrimonium cum mortali contracturis primam, dum adhuc valent, hæreditatis portionem liberis transferunt, tum alteram morituri; an æternum cum divino ac immortalis sponso nubium cogitantes, non modò non portione hæreditatis (quæ sanè si peteretur, concedi deberet) sed nec stipe modicâ in dotem à Christo accipiendâ impertient? Et hic tamen mos est etiam Christianorum parentum, hæc corruptela etiam in speciem piorum: vivis liberis fiunt canales, omnia sua transfundunt, sibi nihil retinent, at mortuis exarescunt, pauperes sunt, exinaniti sunt; nihil reliquum habent. Tanti illis est posteros hac in vitâ florere, ut vix flocci fiat florere in alterâ.

Itaque cuique vestrum ô miseri filiorum manes occini potest illud, quod Ezechiel ^{537.} *Indignitas* Iudæorum genti infaustum occidit c. 16. *parentum* *Generatio tua de terrâ Chanaan, Pater* ^{stipem} *tua Amorrhæus, & mater tua Cethæa,* ^{mortuis liberis negantium.} id est, parentes tui nomine quidem Christiani, & Catholici sunt, sed revera ita se adversus te gerunt, ac si essent Chananei, & impii. Cur ita? Quia *Pater tuus Amorrhæus*, quod vocabulum, ut author est Hieronymus, Hebraicè sonat celebrem, seu multo sermone celebratum, ac famosum: famam enim hujus mundi solam curat: & *mater tua Cethæa*, id est, ut etiam interpretari ex hebraica nomenclatione licet, quæ vel insanit, vel alios in insaniam vertit: quippe quæ eandem cum patre insaniam penitus hausit, eamque transfundit in superstitibus liberos: adeo ut ea sit communissima mortalium, & nobilium maximè, aliorumque, qui sapientes sibi & aliis videntur, insania. Quæ, ut luculentius appareat, audi quid in Arthesia contigerit. Binas habebat filias vir quidam plebeius, at prædives, harum alteram rudiorum bardus & rusticus juvenis in conjugem petiit, alteram elegantiorum eodem tempore procatu est eques nobilis, formâ ac virtute virginis illectus: priorem prior obtinuit, & ita quidem, ut quia ejus rustica indoles cum indole Patris apprimè consentiebat, ab hoc hæreditatis maximam partem abstulerit. Quo audito eques ille nobilis graviter indignatus, & patrem & alteram filiam res suas sibi habere iussit. Hæc igitur voto, & fortunis frustrata, lacrymari, queri, gemere dies noctesque, donec tandem proci misericordiâ motus, ac summâ in virginem maximè ingenuam caritate, eam sibi in conjugem sumpsit. Indignaris & tu, opinor, mi Lector hæc nuncia. Hæc enim posterior puella, & merito suo, & ratione dignitatis, ad

quam

quam hoc connubio promovenda erat, ampliori dote dignissima erat: & pater ille, indigna, indignoque proco, contra fas, & præter hominum sapientum mores, favisse narratur. Ita est profectò: sed si fabella hæc bilem tibi movet, quâ demum indignatione digni sunt parentes, qui cum filias mortalibus obscuris atque rusticis nupturas dote amplissimâ locupletent, mortuas, ac Regi sæculorum immortalis collocandas, ut ad nuptias brevi perveniant, ne stipe quidem modicâ, non modo dote promovere volunt: aded ut ad opem extraneorum mendicandam confugiendum illis sit: atque aded ad illius Sponsi misericordiam. Ita ratum est illud Psalmistæ. *Pater meus, & mater mea dereliquerunt me: Dominus autem assumpsit me.* Psal. 26.

PARS QUINTA.

*Exempla Pietatis Parentum
in liberos defunctos.*

538. *B. Borgia in defunctos liberos pietas.* QUAM melius parentem se gessit B. Franciscus Borgia, Gandiæ Dux, & post tertius Societatis Jesu Generalis, de quo hoc Andreas Scottus in ejus vitæ actis l. 4. c. 4. Summa illi animarum cura, quæ corpore solutæ purgante igne crimina expiant: ut etiam tum Dux Gandiæ assidue pro illis orarit, & liturgias, remque divinam fieri curarit: Cujus officii nomine sæpe illi animas reduces apparuisse, gratiasque egisse narrat: promississe etiam se vicissim pro eo in Beatorum sedibus precaturas. Hæc candidè ille, ut omnia, Hieronymo Natali Sacerdoti optimo narrare solitus, quem bis in Hispaniam ab Ignatio missum, commissasque illi Societatis provincias diximus. Hæc Scottus, qui deinde c. 6. ejusdem libri sic scribit. In oppido, quod Reginæ casam appellari diximus, agenti, Dorotheam filiam obiisse divinitus nunciatum eo ipso quo migravit horæ momento, ad D. Claræ Gandiæ: sed nihil mutatus, animoque turbatus, quasi ad se nihil attineret. Verùm non perinde mirandum in filia morte mœstum non fuisse, quæ jam inde à pueritia virginitatem Deo consecrarat, propterea quod exilii sui terminum, ut pridem optarat, nacta esset. Illud plerique magis mirabantur, Isabellam filiam, Lermæ Comitissam, singulari matronam virtute, dotibusque naturæ præditam, non luxisse. Pintæ enim aulam, Principis ingressurus, obvium habuit, qui tristem subitumque filia interitum nunciaret. Paululum itaque clausis oculis,

apertâ verò ad Deum mente orans, benèque mortuæ precatus perrexit. Rebus in aula gestis discessurus Principi Dominæ dixit; ora quæso, pro animâ famulæ tuæ Isabellæ, quam nunc morbo minimè lento, sed repentino extinctam audivi. Ad hæc illa: itane tam tristem nuncium obiter à discedente nunciari mihi oportuit? nihilne parentem talis filia mors movet amplius? Deposito, inquit, acceperam, repetiit Dominus. Reddamus itaque, ut par est, alacriter, quodque usuram ejus tam diu dederit, grati testificationem animi demus. Igitur non lugendum, cum his vitæ miseris, & corporis vinculis soluta evaserit, & in Beatorum domicilium, Dei clementiâ, ut spero, & opto, commigrarit. Domum ubi revertit, sacris pro illa operatus nullam aliam luctus significationem dedit. Hæc idem author. ex quibus vides tum Christiani fortitudinem parentis non questibus, non gemitibus liberorum manes prosequentis, sed mirâ & acceptissimâ Numini voluntatis humanæ cum divinâ consensione: tum pietatem quæ magis etiam parebit ex eo, quòd dum Catalauniæ Proregem ageret, captis sicariis, qui vias obsidebant, cum ad supplicium raperentur, eorum vicem miseratus sacrificia singulatim triginta fieri ære suo jusserit. Qui enim in exteros, & improbos tam pius, procul dubio in suos pietissimus extitit.

Patri matrem subjungo, & egregiam quidem atque hoc loco dignissimam fortitudine juxta ac pietate. Hæc illa est Domina de Fremiot, vidua D. de Chantal, post Salesii Episcopi Genebensis filia spiritalis, & sanè illius spiritu imbuta. Hæc itaque auditâ filii unici morte, pendens è cruce Christi signum corripiens, eique manus deosculans, qua possum, ait, animi submissione, tuos, ô Christe, dulcissimos ictus accipio, precorque ut filium illum meum in misericordiæ tuæ gremium accipias. Deinde preces, & omne supplicationis genus in levamen cumulavit. Ita tribus ab obitu mensibus liber Purgatorio filius emerfit: quemadmodum ex viso cujusdam fide digno constitit: conspectus enim est juvenis ille velut in putei cujusdam fundo, ad cujus fauces mater, crucis oblongæ, quam manu tenebat, extremum, filio porrigens, illum paulatim è putei fundo in altum sustulit.

539. *Pieras D. Chantal in filium.* His adjungo absimile in re simili luctus Matris ingenus, ut ex oppositione, quæ sit vera portuna la-germanaque pietas, elucescat. Gemitabat expers omnis solatii mater creptum filium, nec gemere cessabat Et acuebatur dolor